

Силабус освітнього компоненту
Процесуальні документи у цивільному судочинстві

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітньо-професійна програма – Право

Рік навчання: 2025-2026, **Семестр:** 3

Кількість кредитів: денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3

Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Процесуальні документи у цивільному судочинстві</u>
	Procedural documents in civil proceedings
Викладач	Романюк Андрій Богданович , в.о. завідувача кафедри цивільного та господарського права і процесу Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13 каб. 215
E-mail:	anromanyuk@yahoo.com
Консультації викладача	Вт. 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Процесуальні документи у цивільному судочинстві» є юридичною дисципліною, що посідає важливе місце у системі підготовки майбутніх фахівців-юристів.

Підготовка процесуальних документів у цивільному судочинстві – одна з основних професійних навичок, набуття якої потребує будь-який фахівець, який бажає працювати у сфері права та мати стосунок у своїй професійній діяльності до судового процесу, зокрема, у сфері правосуддя у цивільних справах. Опанування вміннями та навичками написання процесуальних документів у цивільному судочинстві – необхідний та важливий крок на шляху формування професійного юриста.

Метою вивчення навчальної дисципліни є опанування студентами навичок складання процесуальних документів, які використовуються при зверненні до суду, а також в процесі розгляду та вирішення цивільних справ та оскарження судових рішень у таких справах.

Формами і методами викладання навчальної дисципліни є: читання лекційного курсу, проведення практичних занять, виконання студентами самостійної роботи за відповідними темами та обсягами, визначеними викладачами навчальної дисципліни, а також проведення індивідуальних та групових консультацій з академічними та окремими групами студентів.

Курс «Процесуальні документи у цивільному судочинстві» є актуальним і важливим в ході опанування юридичної освіти і отримання повноцінного професійного кругозору. Для якісного засвоєння курсу необхідно мати знання у таких галузях права, як теорія держави і права, цивільне, право, сімейне право, земельне право, трудове право, житлове право, цивільне процесуальне право тощо.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК11. Здатність утверджувати культуру доброчесності, виявляти та формувати нульову толерантність до корупційних проявів, дотримуватися та послідовно відстоювати високі стандарти професійної етики.

ЗК12. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК16 Здатність демонструвати знання й розуміння правових явищ в умовах глобалізаційних процесів.

СК17. Здатність вирішувати колізійні та конфліктні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН 18. Демонструвати знання і розуміння проблематики глобалізаційних процесів у контексті розвитку сучасних правових явищ.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	14	10
семінарські заняття	16	6
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	50	64
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Загальні положення процесуального документування у цивільних справах	2	2
Тема 2.	Процесуальні документи учасників справи у позовному провадженні. Заяви по суті справи	2	2
Тема 3.	Процесуальні документи учасників справи у позовному провадженні. Заяви з процесуальних питань	2	-
Тема 4.	Процесуальні документи учасників справи у наказному та окремому провадженнях	2	2
Тема 5.	Процесуальні документи учасників справи у стадіях з перегляду судових рішень	2	2
Тема 6.	Судові рішення	2	2
Тема 7.	Особливості підготовки та подання процесуальних документів у електронній формі	2	–

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Загальні положення процесуального документування у цивільних справах	2	–
Тема 2.	Процесуальні документи учасників справи у позовному провадженні. Заяви по суті справи	4	2
Тема 3.	Процесуальні документи учасників справи у позовному провадженні. Заяви з процесуальних питань	2	-

Тема 4.	Процесуальні документи учасників справи у наказному та окремому провадженнях	2	2
Тема 5.	Процесуальні документи учасників справи у стадіях з перегляду судових рішень	2	–
Тема 6.	Судові рішення	2	2
Тема 7.	Особливості підготовки та подання процесуальних документів у електронній формі	2	–

Самостійна робота			
Опис змісту навчання (наприклад, теми або видинавчальної активності)		ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Загальні положення процесуального документування у цивільних справах	8	10
Тема 2.	Процесуальні документи учасників справи у позовному провадженні. Заяви по суті справи	8	10
Тема 3.	Процесуальні документи учасників справи у позовному провадженні. Заяви з процесуальних питань	6	8
Тема 4.	Процесуальні документи учасників справи у наказному та окремому провадженнях	8	10
Тема 5.	Процесуальні документи учасників справи у стадіях з перегляду судових рішень	6	8
Тема 6.	Судові рішення	8	10
Тема 7.	Особливості підготовки та подання процесуальних документів у електронній формі	6	8

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання		ДФ год.
Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.		10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Адміністративного судочинства» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний теоретико-прикладний аналіз.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань, написанні рефератів, есе, тез та статей. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, екзамену

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесі України : монографія. Одеса : Юридична література, 2018. 372 с.
2. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. / С. В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. 506 с.
3. Комаров В. В., Луспенік Д. Д., Удадьцова І. В., Гусаров К. В. Практикум зі складання процесуальних документів із цивільних справ: навчально-методичний посібник. Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. 48 с. 7. Масюк В. В. Позовна заява: алгоритм складання та подання. Х.: Право, 2013. 76 с.
4. Посібник з написання судових рішень у цивільному і кримінальному судочинстві / А.І. Дрішлюк, К.Г. Плахотнюк, Г.В. Фазикош та ін. ; за ред. О.А. Шаповалової, В.П. Кузьменко, Н.А. Ступницької, Н.О. Беци. К. : Baite, 2016. 206 с. URL: [http://www.nsj.gov.ua/files/1485510942Opinion_writing_civil_and_criminal_matters%20\(27.01.2017\).pdf](http://www.nsj.gov.ua/files/1485510942Opinion_writing_civil_and_criminal_matters%20(27.01.2017).pdf).
5. Процесуальні документи в галузях цивільно-правових, трудових, сімейних, господарських, житлових та інших відносин. Зразки, коментарі, пояснення: практ. посібник / упоряд. Ю. І. Руснак. К.: ЦУЛ, 2013. 402 с.

6. Процесуальні документи в цивільному судочинстві : навчально-методичний посібник / Н. Ю. Голубєва, І. В. Андронов, І. О. Бут. – Одеса : Юридика, 2023. - 132 с. – (Серія «Навчально-методичні посібники»). Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/11300.25673>
7. Складання процесуальних документів з цивільних, сімейних, житлових, земельних та трудових справ : науковопрактичний посібник / за заг. ред. М.М. Ясинка. Київ : Алерта, 2022. 352 с.
8. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
9. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с.
10. Цивільний процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар / Н.Ю. Голубєва, І.В. Андронов, І.В. Венедіктова та ін. ; Нац. ун-т "Одеська юридична академія" ; за заг. ред. і передм. Неллі Юріївна Голубєва. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – 838 с. – (Науково-практичний коментар).
11. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. Вид. 4-те, перероб. та доп. / За заг. ред. д. ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка. Київ : Алерта, 2024. 928 с.
12. Цивільно-процесуальні документи у позовному провадженні (зразки оформлення): навч.-метод. посібник / Р. Я. Демків, І. М. Євхутіч, Т. В. Курило, В. О. Кучер, В. М. Парасюк. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 212 с.
13. Цивільно-процесуальні документи у наказному та окремому провадженнях (зразки оформлення) : навчально-методичний посібник / за ред. В.О. Кучера. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 192 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3035>.

Нормативні акти:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Рада Європи від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
2. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/conv#n9346>
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv#n1413>
5. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
6. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10#Text>
7. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
8. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 р. № 3674-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
9. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4002-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
10. Про третейські суди: Закон України від 7 червня 2001 р. № 2491-III (зі змін.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
11. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
12. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>

13. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
14. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
15. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
16. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
18. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: Рішення Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

11.2. Допоміжна:

1. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів: науково-практичний посібник / за ред. М. М. Ясинка. К.: Алерта, 2015. 814 с.
2. Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесі України: монографія. Одеса: Юридична література, 2018. 372 с.
3. Бичкова С. С. Заочний розгляд цивільної справи: сутність та умови / С. С. Бичкова // Приватне право і підприємництво. - 2018. - Вип. 18. - С. 52-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prip_2018_18_12.
4. Бойко, М. Д. Процесуальні документи у сфері цивільно-правових відносин (зразки документів, коментарі, роз'яснення) [Текст] : практ. посіб. / М. Д. Бойко, М. А. Хазін. Київ : Центр учб. літ., 2018. 528 с.
5. Васильєв С.В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (цивільна юрисдикція) : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2021. 474 с.
6. Зразки процесуальних документів: посібник / А. М. Бірюкова, Б. М. Грек, С. О. Куринська, О. Г. Яновська; за заг. ред. С. О. Куринської. К.: Прецедент, 2017. 189 с.
7. Коросташивець Ю. Г. Окреме провадження в цивільному процесуальному праві: посіб. для закл. вищ. освіти / Ю. Г. Коросташивець, Д. І. Минюк, О. Ю. Минюк; Міжрегіональна Академія управління персоналом. - Київ : Вид-во Людмила, 2024. - 143 с.
8. Кройтор В.А. Наказне провадження як окремий вид спрощеного провадження в цивільному судочинстві України // Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство» Випуск № 01, 2025, с. 189-193.
9. Лемик Р. Проблемні питання порядку та умов зміни предмета або підстав позову в цивільному судочинстві України [Електронний ресурс] / Р. Лемик, Я. Гасяк // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 1. – С. 11-17.
10. Масюк В.В. Презумпції та преюдиції в цивільному судочинстві / В.В. Масюк. – К.: Право, 2011. – 208 с.
11. Свідерська М.В. Порівняльна характеристика судового наказу, судового рішення та виконавчого напису нотаріуса / М.В. Свідерська // Підприємництво, господарство і право. 2005. № 3. С. 117-119; № 4. – С. 42-44.
12. Ясинок М. М., Котвяковський Ю.О. Електронний суд у цивільному судочинстві України / *Приватне та публічне право*, 2023, № 1. – С. 36-42 с

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<https://ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України
<https://dbr.gov.ua> – Державне бюро розслідувань.
<https://echr.coe.int/echr> – Європейський суд з прав людини.
<https://esbu.gov.ua/> – Бюро економічної безпеки України
<https://gp.gov.ua> – Офіс Генерального прокурора
<https://kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
<https://minjust.gov.ua> - Міністерство юстиції України
<https://mon.gov.ua> – Міністерство освіти і науки України.
<https://mvs.gov.ua/uk> – Міністерство внутрішніх справ України.
<https://nabu.gov.ua> – Національне антикорупційне бюро України.
<https://nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека ім. Вернадського.
<https://niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень
<https://nlu.org.ua> – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.
<https://npu.gov.ua> – Національна поліція України.
<https://ombudsman.kiev.ua> – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
<https://parlament.org.ua/> - Лабораторія законодавчих ініціатив
<https://president.gov.ua> – Президент України
<https://rada.gov.ua> – Верховна Рада України
<https://reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень
<https://ssu.gov.ua> – Служба безпеки України.
<https://supreme.court.gov.ua/supreme> – Верховний Суд.
<https://unba.org.ua> – Національна асоціація адвокатів України.
<https://zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України. Законодавство України

В.о. завідувача кафедри цивільного та господарського права і процесу



Андрій РОМАНЮК